

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरीता
“सामुहिक पातळीवर ठोस वनरोपण
कार्यक्रम” लेखाशीर्ष ४४०६ ०४९२ अंतर्गत
अनुदान वितरण करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: साववि-२०२५/प्र.क्र.२९ (भाग २)/फ-११
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : १० जुलै, २०२५

वाचा:-

- १) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-साववि-२०२२/प्र.क्र.५८/फ-११, दि.२८.०७.२०२३.
- २) महसूल व वन विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक -साववि-२०२४/प्र.क्र.१४/फ११, दि. २६.०३.२०२५.
- ३) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं -२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) म.रा.नागपूर, यांचे क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.१०/६५/२०२५-२६, दि.२५.०४.२०२५ रोजीचे पत्र.
- ५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) म.रा.नागपूर, यांचे क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.१०/४३/२०२५-२६, दि.२०.०६.२०२५ रोजीचे पत्र.
- ६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) म.रा.नागपूर, यांचे क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.१०/२६५/२०२५-२६, दि.२३.०६.२०२५ रोजीचे पत्र.
- ७) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) म.रा.नागपूर, यांचे क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.१०/२६७/२०२५-२६, दि.२४.०६.२०२५ रोजीचे पत्र.
- ८) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) म.रा.नागपूर, यांचे क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.१०/२७७/२०२५-२६, दि.२५.०६.२०२५ रोजीचे पत्र.
- ९) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) म.रा.नागपूर, यांचे क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.४३/३११/२०२५-२६, दि.०२.०७.२०२५ रोजीचे पत्र.
- १०) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) म.रा.नागपूर, यांचे क्रमांक कक्ष-१/पी/यो/नबाप्र/ चाबाप्र/प्र.क्र.४५/३०६/२०२५-२६, दि.०२.०७.२०२५ रोजीचे पत्र.

प्रस्तावना:-

वन आणि वनेत्तर क्षेत्रात वृक्ष लागवड व संवर्धन करण्याकरीता सन २०२५-२६ करीता “सामुहिक पातळीवर ठोस वनरोपण कार्यक्रम” या राज्य योजनेतर्गत लेखाशीर्ष - ४४०६ ०४९२ अंतर्गत रु.५६८५०.३१ लक्ष इतका निधी (०२-मजूरी अंतर्गत रु.३१२६७.६७ लक्ष, १३-कार्यालयीन खर्च अंतर्गत रु.५६८.५० लक्ष,

२१-पुरवठा व सामग्री अंतर्गत रु.२२१७१.६२ लक्ष, २४- पेट्रोल, तेल व वंगण अंतर्गत रु.०.०९ लक्ष आणि ५०- इतर खर्च अंतर्गत रु.२८४२.५२ लक्ष) अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे.

०२. वित्त विभागाच्या वाचा क्र.३ येथील दि.०७.०४.२०२५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये वित्तीय वर्ष २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पीय तरतुदींची मासिक निधी विवरणपत्रे, अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) प्रशासकीय विभागांकडून नोंदविण्यात आल्यानंतर सन २०२५-२६ च्या प्रथम नऊ माहीकरीता (माहे डिसेंबर, २०२५ अखेर) आवश्यक असणारा अनिवार्य व कार्यक्रमांतर्गत खर्चाचा अर्थसंकल्पीत निधी एकूण वार्षिक तरतुदीच्या ६० टक्क्यांच्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीव्वारे (बीम्स) वितरीत केला जाईल. सदर मासिक विवरणपत्रानुसार निधी एप्रिल ते डिसेंबर, २०२५ या कालावधीमध्ये पुढे / मागे ओढून घेण्याची सुविधा अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) देण्यात आली आहे. निधी वितरीत करताना मासिक निधी विवरणपत्रात (Cash Flow Statement) ज्या दरमहा खर्च रकमा दर्शविण्यात आलेल्या आहेत त्याच्याशी सुसंगत असाव्यात असे नमुद करण्यात आले आहे. तसेच सदर परिपत्रिकेतील परिच्छेद ३ मध्ये नमुद उद्दिष्टांकरिता निधी वितरणाचे प्रस्ताव ठोस समर्थनासह व उपलब्ध निधी खर्च झाल्याची खात्री करून आवश्यकतेनुसार नियोजन विभाग / सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग/ आदिवासी विकास विभाग यांच्यामार्फत वित्त विभागास मान्यतेस्तव सादर करण्यात यावेत अशा सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

०३. वाचा क्र.१ येथे नमूद दि.२८.०७.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वनीकरण तसेच वन क्षेत्रातील मृद व जलसंधारणाची सर्व कामे ही महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना व वन विभागांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांचे अभिसरण करून घेण्यास व उर्वरित फरकाची रक्कम योजनेतर्गत उपलब्ध तरतुदीमधून अदा करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार “सामुहिक पातळीवर ठोस वनरोपण कार्यक्रम” या राज्य योजनेतर्गत करण्यात येणारी कामे सुध्दा अभिसरणांतर्गत करणे आवश्यक आहे.

०४. वाचा क्रमांक ४ ते १० येथील अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), नागपूर यांनी सामुहिक पातळीवर ठोस वनरोपण कार्यक्रम” (४४०६ ०४९२) या योजनेतर्गत सन २०२५-२६ या वर्षाकरीता विविध प्रस्तावांनुसार वनीकरणाचा भरगच्च कार्यक्रमांतर्गत बांधील कामांचा चालू बाब प्रस्ताव तसेच नवीन बाब प्रस्तावांच्या अनुषंगाने एकूण रु.७९२९.२९ लक्ष निधी वितरीत करण्याबाबत शासनास विनंती केली आहे.

(रु.लाखात)

अ. क्र.	प्रस्ताव क्र. व दिनांक	कामाची बाब	०२-मजुरी	२१- साहित्य व पुरवठा	प्रस्तावाची रक्कम
१.	क्र.६५, दि.२५.०४.२०२५	अटल बाबू समृद्धी योजनांतर्गत बांधील कामांचा चालू बाब प्रस्ताव.	३००९.५६	२९२८.४४	५१३०.००

२.	क्र.२६१, दि.२०.०६.२०२५	वनीकरणाचा भरगच्च कार्यक्रमांतर्गत अभिसरण नुसार नवीन बाब प्रस्ताव	४४.७४	११.९८	५५.९२
३.	क्र.२६५, दि.२३.०६.२०२५	वनीकरणाचा भरगच्च कार्यक्रम या योजनेच्या बांधील कामांचा चालू बाब प्रस्ताव.	१०३१.२४	५६१.७५	१५९२.९९
४.	क्र.२६७, दि.२४.०६.२०२५	वनीकरणाचा भरगच्च कार्यक्रमांतर्गत अभिसरण नुसार नवीन बाब प्रस्ताव	५.२०	०.९३	६.१३
५.	क्र.२७७, दि.२५.०६.२०२५	वनीकरणाचा भरगच्च कार्यक्रमांतर्गत अभिसरण नुसार नवीन बाब प्रस्ताव	१५१.७०	२५.२२	१७६.९२
६.	क्र.३११, दि.०२.०७.२०२५	वनीकरणाचा भरगच्च कार्यक्रमांतर्गत अभिसरण नुसार नवीन बाब/चालू बाब प्रस्ताव	३.४१	२.४१	५.८२
७.	क्र. ३०६ दि.०२.०७.२०२५	रस्ते/कालवे/रेल्वे लाईनच्या दुतर्फा वृक्ष लागवड + गट लागवड योजनेतर्गत द्वितीय वर्षीय बांधील कामांचा प्रस्ताव.	१६१.५१	०.००	१६१.५१
एकूण			४३९९.३६	२७२९.९३	७१२९.२९

वरीलप्रमाणे लेखाशीर्ष-४४०६ ०४९२ अंतर्गत ०२-मजूरी या उद्दिष्टाखाली रु.४३९९.३६ लक्ष व २१-पुरवठा या उद्दिष्टाखाली रु.२७२९.९३ लक्ष अशी एकूण रु.७१२९.२९ लक्ष मागणीच्या अनुषंगाने उपलब्धतेनुसार निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षात “सामुहिक पातळीवर ठोस वनरोपण कार्यक्रम” या योजनेतर्गत वनीकरणाचा भरगच्च कार्यक्रमांतर्गत बांधील कामांचा चालू बाब प्रस्ताव तसेच नवीन बाब प्रस्तावांच्या अनुषंगाने खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार लेखाशीर्ष-४४०६ ०४९२ अंतर्गत निधीच्या उपलब्धतेनुसार ०२-मजूरी उद्दिष्टाखाली रु.४३९९.३६ लक्ष निधी वितरीत व खर्च करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

वरील प्रस्तावांच्या अनुषंगाने वनवृत्त व वनविभाग निहाय मागणीचा सविस्तर तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

(रु.लाखात)

अ. क्र.	प्रस्ताव क्र. व दिनांक	कामाचा तपशील	वन वृत्त	वन विभाग	क्षेत्र (हेक्टर) / घटक	०२-मजूरी	२१- साहित्य व पुरवठा	प्रस्तावाची रक्कम
१.	क्र.६५, दि.२५.०४.	अटल बांबू समृद्धी योजनेतर्गत	राज्यातील ३४ जिल्ह्यामध्ये	एकूण ४८.०० लक्ष रोपे	४८.०० लक्ष रोपे	३००९.५६	२१२८.४४	५९३०.००

	२०२५	शेतकऱ्यांना सवलतीच्या दराने टिश्यु कल्चर बांबू रोपांचा पुरवठा करणे	सन करीता ८००० सन मधील १५०० सरासरी रु.९०/-	२०२५-२६ अंदाजे लाभार्थी व उर्वरीत लाभार्थी रोपे प्रती प्रती रोपप्रमाणे.				
२.	क्र.२६१, दि.२०.०६. २०२५	१) पूर्व पावसाळी कामे / प्रथम वर्षीय कामे (AR) -४१ हेक्टर २) प्रथम वर्षीय कामे (NR)-१०० हेक्टर (अभिसरण)	नागपूर	भंडारा	१४१ हेक्टर	४४.७४	११.१८	५५.९२
३.	क्र.२६५, दि.२३.०६. २०२५	रोपवनाची बांधील कामे	नागपूर	भंडारा गोंदिया वर्धा	३३८.५० १८०.०० ८३०.००	८६.३३ ४०.०० ३३४.०३	१५.२४ १७.१५ १२४.५३	१०९.५७ ५७.१५ ४५८.५६
			अमरा-वती (AR)	बुलढाणा अकोला अमरा-वती मेळघाट (प्रा.) परत-वाडा	६२५.५० ४५८.०० ६३०.०० ३९९.७७	१०२.२५ ११६.७७ १५३.४४ ६४.९७	७२.५० ८२.८१ ९०८.८१ ४६.०७	१७४.७५ १९९.५८ २६२.२५ १११.०४
			अमरा-वती (NR)	मेळघाट (प्रा.) परत-वाडा	१५.००	४.६९	३.३३	८.०२
			ठाणे	ठाणे	१६२.००	२७.१३	१९.२३	४६.३६

				जहार	१६०.००	१३.७१	९.७३	२३.४४
				अलि- बाग	४३४.००	६०.२९	४२.७६	१०३.०५
				रोहा	२१५.००	२७.६३	१९.५९	४७.२२
४.	क्र.२६७, दि.२४.०६. २०२५	रोपवन- १) प्रथम वर्षीय कामे (NR) २) द्वितीय वर्षीय कामे (AR)	नागपूर	गोंदिया	११०	१.६५	०.३४	१.९९
					२०	३.५५	०.५९	४.९४
५.	क्र.२७७, दि.२५.०६. २०२५	रोपवन- १) पूर्व पावसाळी कामे २) प्रथम वर्षीय कामे (AR)	अमरा- वती	मेळघाट (प्रा.) परत- वाडा	११५.१०	११०.८०	१८.१२	१२८.९२
						४०.९०	७.९०	४८.००
६.	क्र.३११, दि.०२.०७. २०२५	पुर्व पावसाळी कामे (अभिसरणांतर्गत)	नागपूर	वर्धा	६०	३.४१	२.४१	५.८२
७.	दि.०२.०७. २०२५	रस्ता दुतर्फा लागवड (द्वितीय वर्ष बांधील कामे)	नागपूर	वर्धा	२०	१०.०७	०.००	१०.०७
				भंडारा	५६	२८.८०	०.००	२८.८०
				गोंदिया	५८	३६.७१	०.००	३६.७१
				चंद्रपूर	७४.००	५०.२८	०.००	५०.२८
				गडचि- रोली	३२.००	२३.३३	०.००	२३.३३
		गट लागवड (द्वितीय वर्ष बांधील कामे)	नागपूर	भंडारा	३४.३०	५.१०	०.००	५.१०
				गोंदिया	१०.००	४.०७	०.००	४.०७
				चंद्रपूर	०७.००	३.१५	०.००	३.१५
एकूण					४३९९.३६	२७२९.९३	७१२९.२९	

२. उपरोक्त तक्त्यात नमूद केल्यानुसार “सामुहिक पातळीवर ठोस वनरोपण कार्यक्रम” या योजनेतर्गत सन २०२५-२६ या वर्षाकरीता वाचा क्र. ४ ते १० येथील अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), नागपूर यांच्या प्रस्तावांच्या अनुषंगाने लेखाशिर्ष-४४०६ ०४९२ अंतर्गत ०२-मजूरी या उद्दिष्टाखाली रु.४३९९.३६ लक्ष निधी वितरीत करण्यात येत आहे. २१-साहित्य व पुरवठा या उद्दिष्टाखाली वित्त विभागाकडून निधी उपलब्ध प्राप्त झाल्यानंतर, सदर निधी स्वतंत्र शासन निर्णयाद्वारे वितरीत करण्यात येईल.

३. सदरचा निधी हा संबंधीत योजनांतर्गत अभिसरणाद्वारे करण्यात येत असलेल्या कामांकरीता मजुरी या घटकासाठीच खर्च करण्यात यावा. तसेच सदर अभिसरणांतर्गत कामांना निधी वितरीत करताना वन वृत्त/विभाग निहाय कामांचा तपशील तपासूनच सदर निधी वितरीत करण्याची कार्यवाही अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी करावी.

४. सदर निधी नियंत्रक अधिकारी म्हणून अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्याकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे. नियंत्रक अधिकारी यांनी सदर निधी तात्काळ वितरीत करून त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा. या योजनेतर्गत करण्यात आलेल्या कामाची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहित कार्यपद्धतीनुसार आणि ठरविलेल्या मुदतीत करण्यात आली आहे, याबाबतची दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना घाव्यात आणि अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घेण्यात यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी.

५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे वर्ष २०२५-२६ मध्ये सदर योजनेतर्गत वितरीत केलेल्या निधीबाबत उपयोगिता प्रमाणपत्र ७ दिवसांत शासनास सादर करतील. सदर निधी वितरीत करताना करण्यात येत असलेली कामे ही वाचा क्र. १ येथील दि.२८.०७.२०२३ मधील तरतुदी, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सूचना तसेच सक्षम प्राधिकारी यांनी मान्यता दिलेल्या अंदाजपत्रकानुसार तांत्रिक व प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आल्याची खातरजमा करून निधी वितरणाची कार्यवाही नियंत्रक अधिकारी यांनी करावी. तसेच सदर निधी खर्च करताना सुद्धा शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सुचनांचे पालन करण्याबाबतच्या सूचना अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संबंधीतांना देव्यात.

६. सदर निधी वितरित करण्यापूर्वी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सदर योजनेसाठी सन २०२५-२६ करीता वितरित केलेला निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणाली व्यतिरिक्त अन्यत्र ठिकाणी वळती केला नसल्याची खात्री करावी.

७. वन वृत्त/विभाग निहाय वितरीत तरतुदींची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाचा/झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्यामार्फत व्हावे.

८. सदर योजनेतर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०२५-२६ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र.सी-१०,

४४०६ वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च,

(००)(०६) सामुहिक पातळीवर ठोस वनरोपन (४४०६ ०४९२)

०२- मजूरी २१- साहित्य पुरवठा

९. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाचे दि.०७.०४.२०२५ रोजीचे परिपत्रक तसेच वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक-विअप्र/२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दि.१७.०४.२०१५ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारास अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२५०७१०१८४९९६५१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रताप राजेंद्र सातपुते)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख),महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, पुणे.
३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), नागपूर.
४. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) (११ वृत्त)
५. वनसरंक्षक, सामाजिक वनीकरण (६ वृत्त)
६. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण (सर्व जिल्हे)
७. महालेखापाल (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ व २ , मुंबई व नागपूर,
८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई ४०० ०३२.
१०. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी,मुंबई
- ११.वित्त विभाग,व्यय-१०,अर्थसंकल्प-०६ मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. कार्यासन अधिकारी, फ-२,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१३. कार्यासन अधिकारी, ब-१,महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. उप सचिव/अवर सचिव (सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१५. निवडनस्ती फ-११.